

Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se

Nya grindvaktsfunktioner i LOV

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen (IAF) har ombetts att svara på Finansdepartementets remiss av Konkurrensverkets rapport Nya grindvaktsfunktioner i LOV (rapport 2025:8).

IAF delar rapportens bedömning att ökad tillgång till information är av central betydelse för de upphandlande myndigheternas kontroll och uppföljning. IAF anser att kontrollen av leverantörer som utför arbetsmarknadspolitiska insatser på uppdrag av Arbetsförmedlingen skulle stärkas om IAF:s tillsynsuppdrag utvidgades till att innefatta dessa leverantörer. Idag saknas extern kontroll av Arbetsförmedlingens valfrihetssystem som skulle kunna bidra till att säkerställa en lägstanivå för kvalitet i anskaffade tjänster, vilket framkommer i rapportens problembeskrivning, se avsnitt 5.2.5 sidan 109.

IAF tillstyrker förslaget i avsnitt 6.3.2 att det ska vara obligatoriskt att utesluta en sökande som omfattas av uteslutningsgrunderna i 7 kap. 1 § och 2 § första stycket LOV enligt lydelsen i SOU 2023:43. IAF delar bedömningen att det om inte annat kan utgöra ett signalvärde att de fundamentala kraven som ges uttryck i dessa uteslutningsgrunder blir obligatoriska.

IAF tillstyrker förslaget i avsnitt 6.3.3 att införa ytterligare uteslutningsgrunder i LOV. IAF bedömer att utökningen av uteslutningsgrunder borde kunna öka möjligheterna att utesluta oseriösa och kriminella aktörer från valfrihetssystemet, inte minst vid brott eller annat missförhållande utanför yrkesutövningen. IAF bedömer det som viktigt att Arbetsförmedlingen också kan utesluta leverantörer som uppvisat ihållande brister i fråga om att underrätta Arbetsförmedlingen när arbetssökandes rätt till ersättning kan ifrågasättas och på sätt kan ha vunnit konkurrensfördelar gentemot andra leverantörer som följer avtalet. IAF bedömer att förslaget åtminstone förtydligar möjligheterna för Arbetsförmedlingen att utesluta leverantörer som ihållande brister i att underrätta Arbetsförmedlingen när arbetssökandes rätt till ersättning kan ifrågasättas jämfört med idag.

IAF tillstyrker förslaget i avsnitt 6.3.4 att fler ska omfattas av kontroll mot uteslutningsgrunderna. IAF bedömer att den utvidgning som föreslås borde försvåra för oseriösa och kriminella aktörer att undvika uteslutning. Vidare bedömer IAF likt Konkurrensverket att utvidgningen av personkretsen bör framgå i lagen, och inte enbart som en möjlighet för upphandlande myndigheter genom förslaget att kunna tillämpa egna uteslutningsgrunder

inom ramen för LOV, för att utvidgningen faktiskt ska tillämpas av de upphandlade myndigheterna.

IAF tillstyrker förslaget i avsnitt 6.3.6 att införa en ny bestämmelse om avslutande av kontrakt när en leverantör omfattas av uteslutningsgrunderna eller förlorar relevanta tillstånd för att bedriva verksamheten.

IAF tillstyrker förslaget i avsnitt 6.5.1 om krav på riktlinjer och dokumentation av kontrollåtgärder. IAF bedömer att förslaget i avsnitt 6.3.6 om ett i lag reglerat krav på upphandlande myndigheter att avsluta kontrakt med leverantörer som inte klarar minimikraven för att få delta i valfrihetssystemet är rimligt och att det tillsammans med förslaget i avsnitt 6.5.1 att den upphandlande myndigheten regelbundet ska kontrollera att leverantörerna i valfrihetssystemet uppfyller villkoren i förfrågningsunderlaget och inte omfattas av uteslutningsgrunderna bör försvåra för oseriösa eller kriminella aktörer att delta i valfrihetssystemet.

IAF tillstyrker förslaget i avsnitt 6.5.2 att den upphandlande myndigheten ska vara skyldig att genomföra fördjupad granskning om myndigheten har skäl att misstänka att en sökande inte uppfyller förutsättningarna för godkännande eller under kontraktets löptid inte längre uppfyller förutsättningarna för godkännande. IAF bedömer att kravet i avsnitt 6.5.2 visserligen delvis överlappar kravet att regelbundet kontrollera leverantörerna i avsnitt 6.5.1, men att kravet förtydligar utredningskravet vid misstanke. IAF tolkar det som att den upphandlande myndigheten därigenom i dessa fall inte kan vänta med utredningen till fasta tidpunkter för löpande kontroller.

IAF varken tillstyrker eller avstyrker övriga förslag.

Ärendet har föredragits av Erik Grape den 2026-04-29.

Vid den slutliga beredningen av ärendet har även Jessica Idbrant, Sara Bodemyr Fridell, Mikaela Glod deltagit.

Handlingen är beslutad i Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringens elektroniska ärende- och dokumenthanteringssystem av Mathias Wahlsten 2026-04-30.